ANUL III—No. 784 — EDIȚIA A TREIA — Mercurĭ 19 Februarie 1897

LUMEA NOUĂ

ABONAMENTE

UN NUMĂR 5 BANI

ORGAN ZILNIC AL SOCIAL-DEMOCRAȚIEI ROMÎNE

ANUNCIURI

REDACȚIA
BUCUREȘTI. STRADA DOAMNEI, No. 7. CASA APPEL

SUB DIRECȚIA CONSILIULUI GENERAL AL PARTIDULUI

ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI. STRADA DOAMNEI, No. 7. CASA APPEL

CONCENTRARILE TURCEȘTI

VOTUL UNIVERSAL LA PIATRA-NEAMȚ. -- PREGATIRĬ DE RAZBOĬ

REZULTATELE CONFLICTULUI GRECO-TURC

Constatăm aci, că am avut dreptate, atuncĭ, cînd neîncrezătorĭ în depeşile oficioase, carĭ ne vorbiaŭ de o apropiată rezolvare a cestiuneĭ Cretane, susţineam că această cestiune ĭeste abia la începutul ĭeĭ. Nu vroim să ne facem un merit dintr'aceasta. Orĭ cine cunoaşte cîtuşĭ de puţin istoriea activităţeĭ diplomatice a marilor puterĭ europene, orĭ cine cunoaşte maĭ de aproape politca acestora cu privire la peninsula Balcanică, Bosfor şi Constantinopole, putea să ajungă la concluziunile la carĭ am ajuns şi noĭ. Dar ţineam să menţionăm aci prezicerea noastră, pentru că astăzĭ, bazîndu-ne pe aceleaşĭ argumente, pe deosebirea de interese a marilor puterĭ în Mediterana şi în peninsula Balcanică, vom repeta din noŭ: cestiunea Cretană nu ĭe rezolvată şi nu va fi rezolvată curînd.

Dar fără a prejudeca asupra actualeĭ situaţiunĭ politice, vroim să cercetăm maĭ de aproape rezultatele conflictuluĭ greco-turc, întru cît aceste rezultate sînt folositoare saŭ dăunătoare, progresuluĭ reprezentat astă-zĭ prin partidele muncitorilor din toate ţările.

Tripla alianţă, al căreia partizan în politica externă ĭera şi muncitorimea, se prezenta în aparenţă cel puţin, obstacolul pus în faţa Ursuluĭ de la Nord, pentru ca acesta să să nu poată pune mîna pe acea istorică «cheie a Europeĭ» şi să transforme Europa întreagă într'o imensă Siberie, în care progresul să fie reprezentat prin cuta neagră a vice-ţaruluĭ Pobiedenoszeff şi prin cnutul moscovit încrestat în muchiĭ. De aceea muncitorimea sprijinea tripla alianţă, fiind că vedea că în faţa colosuluĭ de la Nord trebuie pusă o putere, care să'ĭ impuie respect şi peste care să nu îndrăznească a trece aşa lesne.

Dară muncitorimea privea cu durere asupra dubleĭ alianţe. Franţa, statul republican, din care porniseră toate mişcările marĭ şi generoase, de la care eram obicînuiţĭ să ne inspirăm, cînd era vorba de ideĭ înalte şi adevărat liberale, Franţa liberală, Franţa *republicană*, se aruncase necondiţionat în braţele Rusieĭ, în braţele Ţarismuluĭ tiran şi autocrat. Şi dacă ar fi fost numaĭ Franţa republicană, oficială, care să urmeze ca un bătrîn neputincios politica rusească, muncitorimea din întreaga lume, n'avea nemica de zis: burghezia rămîne burghezie, indiferent de forma sub care ea stăpîneşte. Dar, din nenorocire, şi poporul francez, urmaşiĭ acelora carĭ aŭ stropit cu sîngele lor în atîtea rîndurĭ străzile Parisuluĭ, carĭ aŭ fructificat cu sîngele lor pămîntul din care a răsărit *Comuna de la 1871*, aţîţaţĭ de nişte interesaţĭ şoviniştĭ, de o nenorocită idee de revanşă, s'aŭ aruncat în braţele Rusieĭ. Vizita ţaruluĭ la Paris, pusese vîrf dragosteĭ pentru Rusia, care se prefăcu într'o adevărată beţie, care răpi chiar şi uneĭ părţĭ din muncitorimea socialistă judecata rece şi sănătoasă.

Dară odată cu conflictul greco-Turc poporul francez s'a dezmeticit. El a putut să constate că Franţa republicană prea e servilă faţă de Rusiea autocrată. Şi aceasta a fost de ajuns pentru ca să şi înceapă o mişcare în contra politiceĭ exterioare a Francieĭ, care va schimba cu totul faţa constelaţiuneĭ politice a Europeĭ.

Chestiunea Cretană a fost decĭ aceĭa, care a contribuit la grăbirea uneĭ evoluţiunĭ fatale. Franţa, alăturĭ de Anglia, aŭ dat înapoĭ în faţa lupteĭ dezinteresate a naţiuneĭ eline pentru eliberarea Creteĭ şi contra acesteĭ mişcărĭ măreţe, s'aŭ găsit alăturĭ, Rusiea, Austria, şi Germania, demnă trinitate, care reprezintă azĭ în lume, cele maĭ reacţionare clase stăpînitoare.

Conflictul greco-turc, a ridicat vălul care acopere politica diplomaţieĭ Europene, şi ne-a arătat că după cum o muncitorime conştientă nu poate urma multă vreme o cale greşită, tot aşa alianţele — am putea zice perverse — între state liberale şi autocrate, nu pot fi de lungă durată.

Iată folosul pe care'l-a tras progresul, muncitorimea, din conflictul Greco Turc, provocat de revolta Cretanilor.

U.

DISCORDIA INTRE PUTERI

In numărul nostru de ierĭ am arătat că concertul european e pe ducă. Ştirea aceasta pentru noĭ n'a fost noŭă. Nicĭ o dată n'am avut încredere în concertul european şi maĭ ales în diplomaţia care trîmbiţa acest concert. Evenimentele vin astă-zĭ să ne dea dreptate şi să dovedească dreptatea ce a avut-o guvernul grec, cînd s'a bizuit pe concursul neputinţeĭ puterilor în opera sa de anexare a Creteĭ.

* * *

Nicĭ cercurile diplomatice nu maĭ pot tăgădui astă-zĭ că războiul greco turc şi poate chiar cel european aŭ devenit inevitabil. Rusia a dat un comunicat, care cu toată echivocitatea luĭ încă nu e crezut. Ziarul oficios al guvernuluĭ Ungar aminteşte citîndu-l că asemenea comunicate oficioase aŭ fost adesea-orĭ dezavuate de guvernul din St.-Petersburg. Iar din Franţa se veşteşte că guvernul de acolo nu vrea să participe la măsurile coercitive pe carĭ ar vroi să le ia Europa împotriva Grecieĭ.

* * *

Rămînea încă să se clarifice întunecata atitudine a Anglieĭ. Guvernul englez a declarat însă în sfîrşit că aderă la ideea proclamăreĭ autonomieĭ Creteĭ, că cestiunea aplicăreĭ forţeĭ în contra Grecieĭ însă n'o poate trata de cît în mod dilatoriŭ. De asemenea Anglia se maĭ ceartă şi de la ordinea în care trebuie să se intervie pe lîngă Grecia şi înalta Poartă.

* * *

Din aceste amănunte reese clar că conflictul Greco-Turc se apropie de singura rezolvare posibilă, vorbesc de declararea războiuluĭ Greco-Turc. Asupra urmărilor acestuĭ războiŭ, nu vroim să prejudecăm; în orĭ-ce caz el va pune capăt uneĭ nenorocite cestiunĭ, care vecĭnic ameninţă pacea Europeĭ.

DIN CRETA

— Prin fir telegrafic —

Puterile. — Ura contra germanilor. — Lupte îngrozitoare. — Situaţiune critică.

In faţa Candieĭ se află actualmente treĭ vase de războiŭ, unul austriac, unul italian şi unuĭ englez. In faţa portuluĭ Retimo, două vase engleze şi un colos rusesc. Imprejurimile portuluĭ Retimo sînt părăsite saŭ devastate. In oraş aŭ remas numaĭ turcĭ.

* * *

Vaporul de războiu german «Impărăteasa Augusta» venit la Sira ca să ia cărbunĭ, a fost nostim primit de Grecĭ. Aceştia aŭ refuzat cu totul ca să dea germanilor ce le trebuia. Germaniĭ înainte iubiţĭ de Grecĭ, sînt astăzĭ poporul cel maĭ urît de dînşiĭ.

* * *

Lupta de la Vrisina a fost îngrozitoare. Mahometaniĭ aŭ fost siliţĭ să se retragă sub protecţia uneĭ companiĭ de Nizamĭ. Pierderile lor aŭ fost foarte însemnate.

* * *

«Daily News» veşteşte din Canea că situaţiunea devine tot maĭ critică. Afară de trupele turceştĭ, se maĭ află în oraş 8000 de mahomedanĭ, carĭ străbat înarmaţĭ străzile. Marinariĭ europenĭ debarcaţĭ abia ating cifra de 800.

INTRUNIREA pentru VOTUL UNIVERSAL DIN PIATRA-N.

Aspectul săleĭ

Lume din toate clasele societăţeĭ.

Muncitoriĭ anunţaţĭ să vină din vreme la întrunire, eraŭ foarte bine reprezentaţĭ. Nicĭ o dată în Piatra-N. nu s'a văzut o întrunire aşa de frumoasă şi importantă.

* * *

Maior Lupaşcu partizan entuziast al votuluĭ universal, mulţumeşte pentru onoarea ce i se face alegîndu-l ca preşedinte.

Ţăraniĭ ne-aŭ dat independenţa şi tot ţăraniĭ vor fi puĭ de leĭ şi în *Războiul de mîine*».

«*Democratul Vodă Cuza* încrezător în ţăranĭ le a dat sufragiul universal *marele căpitan* să-şĭ aducă aminte de ceĭ carĭ i-aŭ făcut acest titlu de glorie şi să le dea şi lor drepturĭ politice».

* * *

D. *Ioan Negrea* profesor bătrîn, tînăr însă prin ideile democratice pentru care pune multă inimă, spune că scopul venireĭ membrilor uniuneĭ votuluĭ universal e ţinerea de conferinţe pentru a lămuri această reformă. «*Uniunea n'are culoare politica, ea reprezintă interesele ţăreĭ*», Scuză pe deputaţiĭ liberalĭ-democraţĭ toţĭ absenţĭ din împrejurărĭ neprevăzute şi din cauza morţeĭ prinţuluĭ Ghica. Declară că e liberal.

In sistemul reprezentativ puterile emană de la naţiune de la popor. După constituţie romîniĭ sînt egalĭ înaintea legeĭ; toţĭ la 21 anĭ ar trebui să fie alegătorĭ ca să existe această egalitate politică. De fapt ea e desfiinţată prin *cens*, care crează treĭ colegiĭ cu directĭ şi indirectĭ la col. III-lea. «La colegiul al 3-lea nu se cere azĭ să aibă calităţĭ destincte delegaţiĭ, directĭ de indirectĭ. Clasarea cetăţenilor pe categoriĭ e nedreaptă, minorităţile nu sînt representate, niciĭ chiar fruntaşiĭ partidelor. Arată tirania alegătorilor din colegiul I şi speculaţia ce o fac cu ocazia alegerilor atît individual cît şi colectiv.

Cu sistemul electoral actual, nu se pot crea curente saŭ discuta reforme, masa electorală nu e întrebată, ci e zestre guvernamentală. Din 1,500,000 capĭ de familie, scoţînd femeile, străiniĭ, rămîn 400.000 bărbaţĭ cu drept de vot. Numaĭ 50.000 sînt alegătorĭ, eĭ fac totul în ţara aceasta.

D-sa constată că răŭ a făcut guvernul liberal de n'a dat această reformă.

Pentru a se schimba Constituţia şi a se căpăta votul universal, calea, mijlocul întrebuinţat de uniune, e crearea unuĭ curent popular pentru această reformă. La argumentul adversarilor votuluĭ universal că «ideia» e socialistă, se răspunde că sînt ţărĭ, carĭ îl aŭ, fară a fi pentru asta socialiste.

Pleiada celor de la 48, eraŭ trataţĭ ca utopicĭ în cererile lor, aŭ reuşit. Azĭ alţĭ apostolĭ, alte ideĭ şi acestea vor reuşi maĭ curînd saŭ maĭ tîrziŭ.

* * *

C. Mille. Lăsînd la o parte robia economică, pune în evidenţă robia politică. La oraşe avem dreptul de întrunirĭ, drepturĭ d'a scrie—contra regeluĭ chiar — toate drepturile prin legĭ maĭ respectate. La ţară, dacă se adună 50 de inşĭ, lucrul trece de revoluţie, se trimete armată etc.

Burghezimea a căpătat drepturĭ, azĭ o generaţie de tinerĭ cere drepturĭ şi pentru muncitorĭ. Minoritatea ţăreĭ face azĭ legĭ, majoritatea nu e întrebată şi consultată.

Spune că conservatoriĭ şi liberaliĭ nu vor da Votul universal.

Nicĭ o mişcare n'a triumfat, dacă n'a fost sprijinită de jos. Dă ca exemplu Belgia, unde nu se vede nicĭ un rezultat dezastros de la aplicarea sufragiuluĭ universal, după 10 anĭ de cerere din partea muncitorilor.

Cu votul universal, alegătoriĭ s'ar concentra în miĭ saŭ zecĭ de miĭ, faţă cu acestea ingerinţele personale n'ar maĭ fi puternice. Propietariĭ nu vor Votul universal căcĭ aŭ ce pierde. Ţăranul are totul de cîştigat, nimic de pierdut.

Maĭ răŭ ca azĭ nu se poate.

Termină strigînd: *Trăiască votul universal*.

(Strigăte entusiaste printre muncitoriĭ din sală de: Trăiască votul universal, ura, trăiască)

* * *

V. G. Morţun, într'o cuvîntare acoperită de aplauzele întregeĭ sale, începe cu o comparaţie poetică.

Partidul liberal, a avut anul acesta, 39 de deputaţĭ, care să se unească cu mine, pentru cererea votuluĭ universal, pe cînd, pe vremea conservatorilor n'am găsit pe nimenĭ.

Intrunirile acestea, pe carĭ noĭ membriĭ aĭ uniuneĭ pentru Votul universal şi reprezentanţĭ aĭ naţiuneĭ, le vom ţine în toate oraşele ţăreĭ, aŭ de scop de-a lumina obştea asupra releĭ stărĭ de lucrurĭ, de sub minciuna legilor de astă-zĭ şi de-a arăta tuturor, care este remediul acestor rele.

Sala şi maĭ ales ţăraniĭ aŭ rămas convinşĭ pentru tot-de-a-una că sistemul nostru electoral este cel maĭ mare răŭ social.

Domnul Negre, zice Morţun a ajuns acolo unde trebuia să ajungă o inimă sinceră şi dornică de fapte marĭ, cînd a declarat că în starea actuală de lucrurĭ nimic nu se poate face bun şi trainic dacă nu se va da votul universal.

Arată meritele poporuluĭ, care a cucerit două marĭ bunurĭ pentru ţară: independenţa şi regatul. Arată cum la dreptul de vot eĭ votează prin delegaţĭ, adică unul pentru 50, aşa ar trebui şi la armată să facă unul pentru 50. (Ilaritate şi aplauze nesfîrşite).

Sfîrşeşte făcînd o comparaţie asupra triumfuluĭ votuluĭ universal, cu soarele care apare în faptul zileĭ şi urcă, urcă, dar o negură — oameniĭ de azĭ — îĭ întunecă faţa în urmă, încurînd el scapă în înălţimea ceruluĭ, de unde se arată luminos şi călduros pentru toţĭ oameniĭ după pămînt. (Aplauze prelungite, strigăte de trăiască Morţun, trăiască votul universal).

Rep.

SAHUL DIPLOMATIC

Sub acest titlu ziarul Berliner Tageblat *publică un articol foarte interesant, din care cităm următorul pasagiŭ, perfect caracteristic pentru actuala situaţiune.*

* * *

«Gruparea puterilor — zice ziarul sus citat — în cestiunea Creteĭ, ne prezintă actualmente un curios spectacol.

Pe cînd în public avem în aparenţă un concert complect, o privire între culise, prezintă multe frînturĭ. Să comparăm discursul ţinut de lordul Salisbury în parlamentul englez, cu comunicatul oficios al guvernuluĭ rus.

* * *

«Pe cînd comunicatul spune, că Rusia l'a însărcinat pe ambasadorul săŭ ca să ceară guvernuluĭ Grec, ca pînă în treĭ zile să'şi retragă flota şi trupele din Creta, lordul Salisbury, declară marilor puterĭ, că dacă Turcia saŭ Grecia, ar refuza — în caz de s'ar cere — să'şi retragă trupele din Creta, atuncĭ să se proceadă cu forţa în contra statuluĭ care s'ar opune.

Şi lordul Salisbury adaugă că retragerea trupelor turceştĭ este o condiţiune neapărată pentru ca să se poată declara autonomia.

* * *

«Declaraţia lorduluĭ Salisbury se deosebeşte de comunicatul rusesc.

Unirea puterilor este decĭ, cu toată bună voinţă ce o avem de a crede presa oficială, — un fapt neîndeplinit. Deosebirea este cu atît maĭ mare, cu cît Rusia ameninţă pe acel stat care n'ar primi propunerile sale, cu o acţiune separată.

«Anglia va pricepe această aluzie şi adăugăm noĭ, va şti să răspundă».

PROTESTUL BULGARILOR DOBROGENI

Am publicat în numărul nostru de erĭ, protestul pe care cetăţeniĭ Dobrogenĭ de origine bulgară, l'aŭ făcut în contra afirmaţiunilor ziarelor oficiale şi oficioase, ruse şi filo-ruse.

Protestul acesta, atît de vorbitor, ne arată încă o dată, că acele afirmaţiunĭ ale unor ziare ca *Novoe Wremea* din Rusia, şi *Mir* din Bulgaria, sînt nişte simple născocirĭ calomnioase la adresa Romînieĭ.

Intr'însul, fruntaşiĭ bulgarĭ din judeţul şi oraşul Tulcea, oamenĭ carĭ sînt în fruntea comuneĭ şi judeţuluĭ şi chiar în fruntea şcoalelor bulgare din Tulcea, arată cît de neîntemeiate şi absurde sînt învinuirile şi aţîţările numitelor ziare.

De sigur, nu vom susţine că Dobrogeniĭ, în ceea ce priveşte drepturile politice, sînt astă-zĭ pe un picior egal cu locuitoriĭ din Romînia de dincoace de Dunăre.

Această egalizare nu va întîrzia, dovadă trimiterea de urgenţă în secţiunile Camereĭ a moţiuneĭ prietenuluĭ nostru Morţun; dar pînă atuncĭ trebuie să constatăm — şi protestul despre care e vorba, ne confirmă aceasta — că toate naţiunile sînt pe un picior perfect de egalitate, în privinţa drepturilor cetăţeneştĭ în Dobrogea.

Ba am văzut comune compuse din Romînĭ şi Bulgarĭ, carĭ aproape exclusiv sînt conduse de Bulgarĭ, fără nicĭ o supărare din partea cuĭ-va.

Apoĭ şcoalele bulgare, bisericele bulgare, ca şi cele greceştĭ şi evreeştĭ, nu sînt împiedecate de loc în dezvoltarea lor, ba din potrivă sînt încurajate,—pe cînd cu totul alt-fel se întîmplă cu bulgariĭ din Basarabia.

Protestul Bulgarilor, e cea maĭ puternică palmă, aplicată pe obrazul calomniatorilor Romînieĭ.

Z. Cobuz

CESTIUNEA ŢARANEASCA

—Urmare—

După această statistică, în anul 1895, aŭ murit 179.000.

Maĭ întâĭ este sigur că toţĭ aceştia aŭ murit nu după ce îşĭ aŭ terminat evoluţia vieţeĭ, adică bătrînĭ, căcĭ atîţĭ bătrînĭ, dacă ar fi existat în sate, s'ar fi văzut, că ar fi albit cele 3.000 comune.

Dar la aceste cause aşa mizerabile intră inamiciĭ sănătăţeĭ şi a vieţeĭ.

Apoĭ tot statistica ne spune că la ţară a fost *pojar, scarlatină, variolă, disenterie, anghină, frigurĭ tifoide, tusă măgărească, diarie*, etc. etc., boale nu numaĭ ale copilărieĭ şi boale molipsitoare, adecă boale evitabile, dacă măsurĭ inteligente şi persistente s'ar fi putut lua.

Statistica afirmă, în fine, că aceste boale, carĭ d'almintrilea atacă şi pe *gras şi pe slab, fără deosebire*, numaĭ să se strecoare pînă la eĭ, aŭ produs o mare mortalitate.

Dacă aşa este lucrul, atuncĭ cu toată mizeria locuinţeĭ, dacă ţăraniĭ ar şti pe inamiciĭ vieţeĭ şi sănătăţeĭ lor, dacă ar şti trecerea boalelor de la unuĭ la altul, dacă eĭ ar cunoaşte căile de propagare între eĭ acestor boale şi armele saŭ mijloacele de apărare, este sigur că atîta mortalitate n'ar exista, pentru că ţăranul se apără cît ştie pericolul, şi se apără atît cît poate, căcĭ simţul de conservare nu'ĭ lipseşte.

De fapt însă ţăranul crede că boalele sînt trimise de Dumnezeŭ, şi prin urmare o luptă de apărare este neputincioasă, căcĭ este îndreptată în contra luĭ Dumnezeŭ.

Va fi un folos, fără îndoială, cînd ţăranul va locui în case construite după regula igieneĭ, însă acel folos atuncĭ va fi mare şi simţit în toate sensurile, cînd ţăranul va şti pericolul aglomeraţiuneĭ, maĭ ales într'o locuinţă ca a luĭ, cu dezordine de sus pînă jos şi în tot locul şi maĭ ales în caz de boală, voiesc să zic în alte cuvinte: casa ţăranuluĭ, din cauza săracieĭ este rea, dară ea devine şi maĭ rea din cauză că el n'o pune în condiţiunĭ de igienă din cauză că n'are idee despre inamiciĭ vieţeĭ şi sănătăţeĭ luĭ.

Dar este adevărat că ţăraniĭ, afară de modelele de casă regulamentate de guvern, alte modele n'aŭ. ?

Nu şi da!

Nu, în ceea ce priveşte rînduiala în gospodărie. Da, în cea ce priveşte distribuirea caseĭ şi spaţiositatea eĭ. Modele de case din aceste din urmă puncte de vedere se găsesc maĭ în toate comunele.

In ceea ce priveşte însă exemplul de orînduealǎ în gospodărie este ceva grozav; desordinea domneşte în tot locul: nu se ştie ce este loc special pentru depozit de murdăriĭ, căcĭ acestea sînt răspîndite în tot locul; nu se ştie pericolul aglomeraţiuneĭ şi al întunericuluĭ, căcĭ fie oamenĭ, fie vite, dorm la un loc, cîţĭ pot încăpea; nu se ştie economia loculuĭ, căcĭ mărăcinele şi dudăul precum crese pe lîngă drumurĭ, tot aşa şi în jurul caseĭ; nicĭ idee despre economia vegetalelor şi animalelor, căcĭ vită ţeselată şi pom altoit, săpat şi gunoit la rădăcină maĭ nu s'a auzit; nu se cunoaşte ruşinea caracterelor mizerieĭ, chiar a oamenilor, căcĭ foarte mulţĭ se văd nepieptănaţĭ şi neprimeniţĭ de mult timp; slabă preocupare nutritivă, căcĭ puţinĭ, dar foarte puţinĭ sînt care ştiŭ, şi încă în mod foarte primitiv, să prepare vr'o conservă de poame, de carne, de peşte etc.

Fără conservele de la grădinariĭ bulgarĭ, ceĭ maĭ mulţĭ ţăranĭ maĭ n'ar avea pe iarnă de cît mămăligă; lapte conservat se vede rar, unt maĭ nicĭ odată nu se vede în casa ţăranilor etc.

Iacă în ceea ce priveşte locuinţa şi chiar alimentaţiea, exemplele de care sînt lipsiţĭ ţăraniĭ.

Ceea ce priveşte însă distribuţia caseĭ şi chiar spaţiositatea eĭ, tipurile de case compuse din două camere cu sală la mijloc şi cu un celar la una din laturĭ, prevăzute de noile regulamente, lucrul este noŭ numaĭ pe hîrtie, dar la sate este vechiŭ; această distribuţiune a locuinţeĭ există din timpurĭ nenotate; eŭ cel puţin aşa am pomenit'o, pe cînd regulamentele aŭ început de la 1884.

Fie-care ţăran bogat are această distribuţie şi pot zice aproape şi spaţiul necesar.

Prin urmare, după mine, autoritatea care a crezut că împinge progresul igieneĭ, dînd modele de case şi chiar făcînd case model, a făcut ceva, însă esenţialul a fost lăsat d'o parte; s'a făcut o aparenţă, un act biurocratic sec, aş putea zice.

Iacă din punctul de vedere al locuinţeĭ, ce n'aŭ şi ce aŭ ţăraniĭ, şi cred că am dovedit cum că nu lipsa caselor model este causa pentru carĭ ţăranul are locuinţa rea, ci că sărăcia, al II-lea, neştiinţa, pericolul uneĭ locuinţe în rele condiţiunĭ igienice.

Ce cauze aŭ acuzat pînă acĭ, pentru carĭ ţăranii locuiesc în case neigienice?

Am acuzat două, care sunt reale: *sărăcia* şi *neştiinţa*.

Dar în ceea ce privește alimentația rea? Afară de intervenția laterală direcției morale a spiritelor, tot *sărăcia* și *neștiința*.

D-lor senatori, n'am nici o îndoială că dintre aceste două cause, una este *mama* și cea altă este *fiica*.

Mama este *neștiința*, fiica este *sărăcia*.

Ca să vedem această genealogie este adevărată, n'avem de cît să trecem peste tabloul trist al hranei și al locuinței țăranilor, făcut de toți autorii care aŭ scris despre țărani; să trecem dincolo de el, în laboratorul țăranului, căci el are un laborator de unde resultă acest tabloŭ de plîns.

Să vedam ce se lucrează și cum se lucrează în acest laboratoriŭ agronomic, căci aceasta este numele adevăratului laboratoriŭ al țăranului.

Mai întăi, laboratorul țăranului este numai în cîmp; împrejurul casei n'are nimic care să aparțină laboratorului săŭ.

Cei mai mulți ară și stmănă fără nici o conștiință despre relele condițiuni în care face aceste operațiuni capitale pentru a avea ce să adune. La aceste operațiuni țăranul este rezemat pe credința: *cînd vrea Dumnezeŭ se face.* Mulțimea operațiunicor secundare agricole pentru el nu există; două trei articole compun toată lista productelor culturei lui. Idee despre operațiunile de transformnrea acestor producte n'are; pentru aceasta este și fatalist, pentru aceasta 'i lipsește si spiritul de economie.

Sub vr'un acoperemînt în jurul acesteia nu există veri o secție, ori cît de mică a laboratoriului lui de pe cîmp, în care, pe timpul ernei, de exemplu, să se prepare materiale și uneltele pentru necesitățile ogorului și ale agenților lui de lucru, în care să se constitue operațiuni de recoltă ce pot aștepta.

Despre veri o secție a loboratorului de brînzărie, de conserve alimentare, de ouă, de unt, de pește afumat, de poame etc., țăranul n'are idee.

Stupăria, vermi de mătase, înmulțirea sistematică a păsărilor etc., 'i sînt necunoscute.

Ceea ce izbește privirea în prima linie, este necurățenia din jurul casei: reterada țăranului este la ori-ce adăpost; aceasta și explică întinderea repede a epidemiilor de boale de mațe și de boale generale, așa de repede de la o casă la alta, de și trebue observat că, casele la țară nu sînt îndesate una de alta, precum e la oraș.

(Va urma)

DIN BOTOSANI

(Coresp. specială a ziarului *Lumea Nouă*)

Revoluțiuni condamnabile și justificabile

Duminică 16 Februarie s'a ținut în *Aula liceului Laurian* conferința d-lui profesor *Ioan P. Darie* despre *Revoluțiuni condamnabile și justificabile*.

Multe boli sînt pe lume, începe conferențiarul, de cari suferă nu numai indivizii în particular, dar și societatea și lumea întreagă — dacă o considerăm ca un organism dezvoltat.

Una din bolile sociale e și *chestia revoluțiunilor*. Am intitulat conferința cu titlul de mai sus, dar o putem intitula și *revoluțiuni drepte și nedrepte, legitime și nelegitime, bune și rele, folositoare și nefolositoare.*

Mi-am ales acest subiect din următoarele motive:

1) Ca copil încă, nu se poate ca părinții, bunii și străbunii noștri, în povestile lor, să nu ne fi vorbit și despre așa numitele revoluțiuni;

2) Imediat ce știm a ceti, îndată găsim în istorii revoluțiuni, și

3) Toată lumea creștină admite ca dogmă că tot revoluțiuni s'aŭ petrecut sus, în cer, cînd spiritele bune, îngerii s'aŭ revoltat, și atunci zeii aŭ fost nevoiți de a-i transforma în diavoli. Aceasta se știe din istoria veche, din Biblie.

După ce arată importanța acestei chestiuni, conferențiarul definește revoluția:

Revoluția e sfărîmarea unei stări de lucruri vechi și înlocuirea ei prin o alta nouă. Ea e schimbarea guvernămîntului unui stat, a unor instituțiuni. Ea e, oare-cum, conflictul legalității, pe care unii vor s'o înlăture. Aci, conferențiarul dă cîte-va exemple bine simțite: călcarea Constituției, înfrîngerea modei etc.

Ori-ce revoluție e conform cu evoluția, cu legea progresului. *Evoluția* și *revoluția* nu se contrazic, ci se complectează. Așa, revoluția e o criză, o complectare, la finele evoluției. Exemplu: nașterea unui puiŭ de găină. Acesta, după ce împlinește evoluția, atunci se revoltă și sfarmă coaja oului. Tot ast-fel se întîmplă și cu plantele, tot ast-fel și în societățile omenești.

Același lucru se observă și la artiști. Poeții de obiceiŭ sînt de o natură blîndă, totuși în poeziile lor se revoltă. Așa, *Schiller* în opera Guilaume Tell, Eminescu în *Împărat și proletar*, în Satire; Gh. Coșbuc în *Vrem pămînt* etc.

Învățații în genere, sînt divizați în două grupuri: unii în contra ori-cărei revoluțiuni, și alții pentru ori-ce revoluție.

O revoluție e dreaptă, e justificabilă, cînd are de obiect de a introduce în lume un lucru noŭ, deci să aducă foloase societății, iar o revoluție e nedreaptă cînd voește să pue în ființă un drept contestat, saŭ o nedreptate nerecunoscută.

Citează din *L'Ésprit des revolutions*, unde se arată că guvernul dacă nu-și împlinește menirea, atunci trebue alungat cu armele ca un simplu funcționar.

In general, revoluția are un scop lăudabil, dar mijloacele sînt de condemnat. Apoi mijloacele de cari se servesc învingătorii, sînt de asemenea triste. Așa, uciderea lui Ludovic al XVI de către poporul francez, e o faptă de condamnat, și a ispășit păcatele altora.

Să examinăm revoluțiunile: *Anarchismul, Nihilismul, Revoluțiunile din Ameriea Centrală* și *Revoluția Cretană.*

Anarhismul

Anarhismul e o doctrină mai mult social-economică, de cît politică, a cărei obiect nu e cunoscută nici de adepții săi.

E o revoluție condamnabilă, care a bîntuit în Europa timp de 20 ani și e mai mult de cît condamnabilă.

Ca să ne facem o ideie, să cercetăm un catechism, care a putut ajunge la lumina zilei, căci la dînșii catechismele sînt niște biblii ale lor. Acest catehism spune: *Anarhismul e o doctrină sacră, care nu-i nici personală, nici interesată; el a rupt cu lumea, el e adversarul neîmpăcat al ei și nu trăiește de cît pentru a* **distruge.** Principalii aliați sînt **dinamită** și **petroleul.**

Noi ne declarăm contra acestuia și-l condamnăm (Aplauze).

Nihilismul

El aparține numai Rusiei. El e o revoluție politică și justificabilă.

Această doctrină a fost adusă de tinerii, cari aŭ învățat în străinătate. Aceștia văzînd starea patriei lor, caută s'o îndrepte și încep s'o cultive prin toate mijloacele, dar aŭ fost prinși, parte spînzurați și parte trimeși în Siberia.

Tinerii văzînd că acțiunea lor e împedicată, vor cuuta să nimicească piedicele, ce le întîlnesc în cale. Și din acest timp datează atentatele. Un raport al procurorului general din Petersburg arată că în anul 1887 s'aŭ întîmplat următoarele atentate: 4 în contra Țarului; alte 9 înainte de ori-ce execuție; 707 în contra funcționarilor publici, din cari 11 reușite. Poliția a descoperit 7 tipografii clandestine, 50 exemplare ale unui ziar nihilist și 2250 arestări.

Sfîrșește că revoluția din Rusia e justificabilă.

Concluzie

Arată teoria lui Spencer și declară că altruismul va fi atins cînd evoluția va fi spre sfîrșit și cînd nu vom avea stăpîni și stăpîniți, exploatori și exploatați, în fine cînd nu vor mai fi luptele de clase.

Cînd va fi acest timp?

E greŭ de răspuns, dar tot va sosi odată. Pînă atunci nu putem spune de cît **ignoramus...**

Coram.

O AFACERE NECINSTITA

(Corespondență particulară din comuna Ivești)

Dacă e drept că în Ivești d. M. Balș întrupează tendințele absolutiste ale marilor proprietari fonciari, apoi se poate spune tot cu atîta dreptate că jupînii Avram Iosephsohn și Avram Goldenberg sînt vrednicii reprezentanți ai burghezismului hrăpăreț. Asupra lor sînt multe de zis.

De o cam dată ne mulțumim să dăm la lumină o singură pildă de jefuire capitalistă, rămînînd ca cu timpul să vină rîndul și altora. Cismarul Gh. Paraschiv din Ivești, ne mai voind a tîrgui marfă de pelărie de la onorabilul Avram Goldemberg, fiind-că era scumpă și proastă, capitalistul înciudat amenință pe bietul om că o să-l sărăcească, purtîndu-l cu judecăți prin Tecuciŭ, Galați și Iași. Zis și făcut.

Falsifică registrul săŭ comercial și trece pe om dator cu 525 lei. La judecată se dovedește ușor că e la mijloc un fals în acte private și atunci Goldemberg, pune, împreună cu alți doui prieteni ai săi, un plan mișelesc la cale. Face pe acești doui prieteni să cheme în judecată pe romîn sub cuvînt că le datorește și lor o sumă destul de însemnată. Și ast-fel, presupusul datornic se văzu chemat de odată și la Iași și la Galați, și, mai mult încă, citațiile aveaŭ termenul în aceiași zi. Se înțelege că Gh. Paraschiv n'avea încotro și a căzut în laț. Cum ciudățenia acestui fapt nu-i mică și cum omul a dat petiție la procuror, așteptăm hotărîrea omului legei ca să putem vorbi mai departe, căci ni se pare că frînele acestei intrigi le ține tot un fel de putere *ocultă*.

Rex.

INFORMAȚIUNI

RAZBOIUL GRECO-TURC

Guvernul rusesc a și început să dezavueze comunicatul săŭ.

Azi anunță că la St. Petersburg nu se gîndește nimeni să înceapă o acțiune separata în cestiunea Cretană după cum spunea comunicatul.

* * *

Turcia primește autonomia Cretei numai cu condițiunea că guvernul să fie mahomedan.

* * *

Maiorul statului major belgian Christiaens, a fost numit de poartă consilier militar, al noului guvernator al Cretei Fotiadi-Pașa.

* * *

Turcia vroiește ca pînă în zece zile să aibă în Macedonia 150,000 de soldați, cari vor fi întăriți cu alți 90,000. La frontiera Bulgariei a concentrat 80,000 la cea a Serbiei 30,000, la cea a Greciei 110,000 soldați.

* * *

Știrea că regele George ar fi primit propunerile puterilor, se dezminte. Puterile nici n'aŭ prezentat încă guvernului grec cererile.

* * *

Guvernul grec a concentrat rezervele din 1891 și 92.

* * *

Guvernul turcesc a trimes trupelor de la frontiera Greciei: 40,000 metri stofă; 25,000 uniforme; 2000 corturi și 10,000 mantale.

* * *

Ziarul *Mir*, oficiosul guvernului bulgar, declară că Bulgarii nu se gîndesc la abdicarea prințului Ferdinand, ci la proclamarea lui ca rege («Țar»).

INMORMINTAREA D-LUI D. GHICA

Eri după amiazi s'a făcut cu mare pompă înmormîntarea d-lui Dimitrie Ghica președintele Senatului.

Incă de pe la ora 1 casa defunctului era înconjurată de un public foarte numeros.

Pe ambele părți ale șoselei se aflaŭ înșiruite trupe aduse pentru a da onorurile militare.

In curtea caselor se afla o mulțime de persoane politice dintre cele mai marcante ca d-nii: Lascar Catargiŭ, Aurelian, Dimitrie Sturdza, Cantacuzino, general Manu, etc.

* * *

La orele 2 sosește Prințul Ferdinand și Prințesa Maria însoțită de d-na Olga Mavrogheni.

S'a început serviciul divin în timpul căruia s'a început aranjarea cortegiului.

Pe două mari care, ereaŭ foarte frumos aranjate numeroasele coroane printre cari citâm din partea: Senatului, Adunărei Deputaților, consiliul de miniștri, Ministerul afacerilor streine, Societatea de construcțiuni, Societatea «Dacia Romîniei» G. Gr. Cantacuzino, «Patria» Radu Văcărescu, Soc. Elisabeta, Eforia spitalelor, Crucea Roșie, funcționarii creditului funciar rural, Beșlegeanu, Al. I. Filipescu, familia Vlădoianu, Regia monopolului Statului, Căile ferate, funcționarii Senatului, Primăria capitalei, Societ. stud. în medicină, Octavian Nacian, Societ. funcționarilor publici, Poliția capitalei, prefectura județului Ilfov, locuitorii Sinaiei, comuna Sinaia, George Exarhu, etc.

După terminarea serviciului religios ce s'a oficiat de Mitropolitul Primat s'aŭ pronunțat mai multe discursuri de către d-nii: P. Grădișteanu, D. Giani, P. S. Aurelian, Dim. Sturdza, G. Gr. Cantacuzino și dr. Petrini Galatz.

Apoi cosciugul a fost ridicat de amicii defunctului și depus pe carul funebru care a fost împodobit cu niște foarte frumoase coroane de flori naturale trămise din partea Reginei, Prințului Leopold de Hohenzolern, Prințului Ferdinand și Prințesa Maria.

In fața dricului era atîrnată o enormă coroană de micșunele și trandafiri trămisă de Rege.

* * *

Cortegiul era ast-fel alcătuit:

In frunte un escadron de jandarmi, clerul, corul, o muzică militară, sătenii din Dobreni și Sinaia, 30 decorații pe 12 perne, purtate de ofițeri superiori, carele cu coroane, dricul ale cărui panglici le purtaŭ în dreapta d-nii: P. Grădișteanu, V. A. Urechiă, Schina și Aurelian, iar în stînga d-nii: Giani, V. Lascar-Lahovary de la curtea de compturi și Nicolaidi.

Carul funebru era urmat de către Prințul Ferdinand, colonel Vlădoianu, ginerele defunctului și de toți generalii și oamenii mari politici.

Apoi urma armata: cîte-un batalion din regimentele, 6, 23, și 21 infanterie, un batalion din reg. I geniŭ, două baterii de artilerie și două escadroane de roșiori.

* * *

Pe tot parcursul străzile eraŭ întesate de un public enorm.

Toate felinarele de pe calea Victoriei ardeaŭ și eraŭ împodobite cu zăbranic.

De asemenea mulți comercianți aŭ arborat steaguri negre saŭ tricoloruri cu o fâșie de zăbranic.

Vremea a fost foarte frumoasa și de mult nu s'a văzut în capitală o înmormîntare atît de pompoasă.

PREZIDENȚIA SENATULUI

In privința prezidenției Senatului, rămasă vacantă prin moartea d-lui Dimitrie Ghica, se știe că e mare luptă între guvern și sturdziști.

Janimiștii aŭ ținut o întrunire pentru a se sfătui în această privință.

D. Titu Maiorescu a luat cuvîntul și a spus că e datorie de patriotism ca în împrejurările actuale să se dea tot sprijinul actualului cabinet, pentru a nu se înlesni revenirea d-lui Dimitrie Sturdza, care e omul cel mai primejdios pentru țara aceasta, lucru de care d. Maiorescu a lăsat a se înțelege că e convins azi și regele.

D. P. P. Carp nu s'a împotrivit părerei d-lui Maiorescu, însă, cu un aer zeflemist, a zis că pe d. Sturdza îl știe prea «gogoman» (textual), pentru a-l crede atît de primejdios!... De alt-fel, a adăogat șeful junimiștilor, nu trebue să ne temem de primejdia lui Sturdza, căci revenirea lui la guvern, **ar grăbi căderea partidului liberal!...**

Ziarele din streinătate anunță din București că după o înțelegere intervenită între d-nii Aurelian și Sturdza, remanierea ministerială a fost amînată pînă după închiderea parlamentelor.

AFACEREA STEINER

Reproducem următoarea scrisoare a d-lui Dărăscu, fost judecător de instrucție, și din coprinsul căreia cititorul se va putea convinge de ce batjocură e «independența» justiției în țară la noi.

Scrisoarea d-lui Dărăscu e un document prețios de nerușinarea cu care membrii guvernului impun magistraților tot felul de mișelii.

Iată scrisoarea:

Domnule redactor,

Am fost insultat; s'aŭ făcut tot felul de insinuări pe comptul meŭ și am fost permutat la un alt tribunal și într'o altă funcțiune din cauza ordonanței ce am dat în afacerea Steiner.

Am așteptat ca instanțele judecătorești să se pronunțe definitiv asupra acestei afaceri, de teamă ca nu cum-va, relevînd adevărul, să provoc vre-o nenorocire contra acelor inocente cari aŭ stat o jumătate de an sub inculparea unei crime.

Acum însă, cînd Inalta Curte de Casație și Justiție, prezidată în două rînduri de primul săŭ președinte, cînd Camera de punere sub acuzare din Craiova, aŭ confirmat prin deciziunile lor ordonanța dată de mine; cînd ast-fel mi s'a dat o satisfacțiune complectă, voiŭ arăta opiniunei publice greutățile prin cari am trecut spre a-mi face datoria.

Incă din primele zile, *d. G. D Pallade, ca ministru de justiție, mi-a cerut să nu constat nimic din ce ar veni în favoarea d-nei Steiner, asigurîndu-mă că ast-fel îmi voiŭ face reputațiune ducînd la jurați o afacere care se prezintă rar la un cabinet de instrucție, de și în realitate se petrec asemenea fapte pe o scară întinsă.*

După ce am terminat instrucția, am comunicat d-lui Pallade că ancheta medico-legală are nevoe de o verificare; dar d-sa n'a consimțit de cît cu condiție ca *prevenitele să depună banii* pentru experți.

Văzînd însă, rezultatul contra expertizei, am pus în libertate pe toate prevenitele.

D. Pallade a fost cu totul nemulțumit de aceasta, zicîndu-mi, *față și cu alte 4 persoane că «nu trebuia să am scrupule* **pentru o jidaucă»**, și m'a întrebat dacă nu voiesc, cu ajutorul d-sale, *să daŭ altă direcție afacerei.*

Venind din congediŭ, d. procuror general St. Stătescu, d-sa deși știa că punerea în libertate a prevenitelor se făcuse și cu asentimentul colegului săŭ care-'i ținuse locul, totuși face opozițiune contra ordonanței mele; dar opoziția îi este respinsă.

Văzînd apoi d. procuror general, că procurorul care în mod regulat, lucra cu cabinetul meŭ, refuză să dea în judecată pe Maria Steiner, l'a înlocuit cu alt procuror și mi-a transmis prin primul procuror, că d. ministru de justiție, Eugeniŭ Stătescu, *a dat ordin să dea în judecată pe Maria Steiner.*

Față cu cele ce se petrecuse pînă aci, am crezut nimerit să intru direct în raporturi cu d. ministru Stătescu; dar, deși l'am căutat de 11-12 ori cu dosarul afacerei, n'am fost primit să-i vorbesc.

Aceasta m'a făcut să cred că trebuie să fie un așa ordin ca cel transmis de d. procuror general, totuși n'am voit ca d. ministru Eugeniŭ Stătescu *să pară strein nu numai de scopul urmărit de d. Pallade și procurorul general Stătescu,* dar și de dreptatea eclatantă a afacerei; și cu scrisoarea recomandată numărul 11474/96, 'i-am dat toate detaliile.

In urma decisiunei Camerei de punere sub acusare din București, care a reformat ordonanța de inculpabilitate dată de mine, mi s'a luat de d. ministru Eugeniŭ Stătescu și localitatea și gradul.

Toți cari aŭ cunoscut dosarul afacerei Steiner aŭ rămas pe de o parte, surprinși de cîte-va insinuări făcute de d. procuror general, și pe cari pentru respectul ce port magistraturei nu le înfățișez aci; iar pe de altă parte, aŭ fost revoltați de întorsătura ce se dedea unei afaceri așa de curate.

Iată ce scrie d. Barbu Ștefănescu Delavrancea în memoriul ce a presintat Camerei de acusare:

«Să încheiem aci, căci numai găsim nimic demn de discuție în imposibila clădire a acusațiunei, în care fantesia trece peste logica firească, ofensează natura umană, înjosește credințele religioase, ajungînd la o creațiune intelectuală care nu este nici dreaptă nici legală, ci numai crudă și bizară».

Membrii eminenți ai baroului bucureștean cu d-nii Mihail Cornea, D. Geani, președintele Camerei și Petre Grădișteanu, vice-președintele Senatului, s'aŭ oferit și aŭ apărut gratuit pe prevenite. Atît era de strigătoare nedreptatea ce li se făcuse prin ultima opozițiune a procurorului general Stătescu.

Acum de sigur, după cum zice Sakespeare, insultele se întorc ca procesiunile de icoane: la bisericele de unde aŭ plecat.

Primiți, vă rog, d-le Redactor asigurarea deosebitei mele considerațiuni.

Ion N. Dărăscu
fost judecător de instrucție
Advocat

Proiectul de lege al d-lui Cantacuzino privitor la modificarea legei timbrului întîmpină mari dificultăți în consiliul de miniștri.

Din S-tu Gheorghe, județul Tulcea, ni se telegrafiază că fata lui Ioan Nistorenco, născînd un copil de sex bărbătesc, l'a omorît prin gîtuire.

Cadavrul a fost găsit în stare de putrefacție, ascuns sub patul părinților săi cari aŭ fost imediat arestați.

FOIȚA ZIARULUI «LUMEA NOUA»

100

GEORGES MALDAGUE

RĂZVRĂTITA

PARTEA A TREIA

III

Pe urmă lăsînd pe Chaumel se întoarse Brevanne:

— Mîine îți voiŭ trimete marturii.

La ordinele d-tale, se vor înțelege cu ai mei.

— Să vedem, să vedem, începură alții cîți-va.

— D-lor, zise Brevanne, nu veți mai străni cînd veți afla c'am refuzat să daŭ mîna cu căpitanul Labatière... titlurile de glorie ce a căpătat la Senegal, nu șterg pentru mine trecutul... nu i-am spus nici o insultă dar refuz de a-i da mîna.

Lui Jacques i se păru că fețele celor dimprejur se făcură ca de ghiață. Își întoarse ochii atît de desnădăjduiți spre Francisc, în cît acesta fu foarte indignat.

— Ei bine! eŭ zise el apucîndu-l de mînĭ, i le strîng fiind sigur că el se va desvinovăți și va dovedi că toate aŭ fost calomnii pe cari d-voastră le-ați crezut înainte de a lăsa pe acuzat să se apere... Te rog Brevanne.

Jacques îl întrerupse cu glas tare.

— Iți mulțumesc scumpe amice, dar nimic nu mai poate înpiedeca să nu fie între mine și căpitanul Brevanne un duel pe moarte... Nu știŭ pricinile pentru cari sînt bănuit de toți afară de d-ta. Vrea să zică pe mîne căpitane.

Jacques și Francisc voiaŭ să vorbească mai în liniște, se duse într'o cameră mai lăturalnică unde nu era nimeni.

— Intîiŭ, zise Jacques, de ce n'a venit la gară Taverier, și el oare mă bănuește, cel mai credincios prieten al meŭ căruĭ i-am scris toată vremea.

— Să nu gîndești asemenea lucruri despre Taverier, știi că el s'a bătut pentru d-ta cînd ai plecat.

— Atunci de ce n'ai venit d-ta, de ce nu te-a trimes?

— Se vede c'a fost vre-o piedică,

— Nu pot fi piedici cînd e vorba să înpiedici ca un om să nu primească insulta pe care am primit'o eŭ în astă seară.

— Așa știm, sigur s'a întîmplat ceva.

— Dar te rog spune-mi odată ce-i, de ce sînt învinuit, calomniat?

Și Francisc îi istorisi toată întîmplarea cu scrisoarea.

— E de necrezut, e o nebunie!

Nu-mi cred urechile, e de mirat cum s'a crezut asemenea nebunii.

— Dar gîndește dragă Labatière, acea scrisoare a fost dată la judecător opt zile după plecarea ta.

— Deci eram pe mare cînd a fost pusă la poștă.

— Da, de cît ai putut însărcina pe cine-va s'o pue.

— Adevărat cînd te îndoești de cine-va începi a crede ori-ce.

— De sigur fiind că te învinuiai singur.

— De necrezut, și să nu-și închipue că poate scrisoarea era de la un dușman.

— Fiind că nimeni nu te cunoștea.

— Merg să-l văz pe unchiu.

— Cum în astă seară?

— Sînt abia nouă, tu mergi de m'așteaptă la otel pe la un-spre-zece. Vin să regulez condițiile duelului.

— Cînd ai să fii primit de ministru?

— Nu știŭ, tu poți ști mai bine, ești în locul lui Taverier.

— Nu se știe încă nimic, s'așteaptă misiunea, poate s'a primit depeșa sosirei, dar sigur pînă poimîine nu vei fi primit oficial.

— Cu atît mai bine, mă voiŭ fi bătut și se va face lumină asupra calomniei cu care m'aŭ mînjit.

Jacques plecă la unchiu-săŭ, iar Francisc la otelul Alma.

De o săptămînă nu mai fusese pe acolo.

D. Chaumel îi scrisese că-l așteaptă în acea seară, ca să se sfătuiască despre un bal pe care voia să-l dea d-na Chaumel. Iĭ mai spunea că d-na Chaumel fusese cam bolnavă.

Nimeni nu știa că Jeanne răcise umblînd ca să afle despre tatăl săŭ.

Acuma nu putea face nimic, cel puțin știa că-i la spital unde e îngrijit și are ce-i trebue.

Ea se înbolnăvise de o bronșită, și d. Chaumel se temea să nu capete o pneumonie, el nu mersese pe la «Grands Magasins» vre-o opt zile.

In acea seară îl aștepta și ea pe Francisc, se întreba mereŭ de va veni ori nu.

Dar își zice că nu va sta, îndată după ceai va zice că-i obosită și se va retrage.

S'auzi clopotul, sigur era el.

Vorbiră de boală, de copil.

— Ai fost atît de bolnavă și nu m'ai înștiințat?

— El n'a vrut să te nelinișteească. Și bine c'am fost numai cu spaima.

— Dar, Bebé ce face?

— Bine.

Jeanne mai căpătase curaj și-l privi în față.

— Și el o privea drept în ochi.

Privirile eraŭ aruncate numai în treacăt, nimeni n'ar fi putut ghici nimic din ele.

Bînd ceaiul Francisc întrebă de ce fel de soaré e vorba.

D-na Chaumel voește să dea un bal, ori o întrunire artistică, literară. D-na spuse că nu știe singură.

D-l Chaumel zise că nu vrea să-și închidă nevasta ca la mînăstire, la vîrsta ei trebue să-i placă petrecerile.

O soare e cel mai nemerit lucru de a provoca invitații.

Francisc ar fi fost de părere că era prea aproape de cînd se luase și lumea mai pretențioasă n'avea să vie știind c'a luat pe metresă, dar nu le putea spune astea în fața Jeannei.

Pe urmă lui Francisc îi plăcea planul de oare ce avea să aibă prilej să vie des și să stea singur cu Jeanne. Patima îl luase înainte, uitase toate hotărîrile de a nu veni de loc ori cît mai rar.

După asta povesti întîmplarea lui Jacques Labatière, scena de la club și hotărîrea duelului.

— De ce Taverier n'a fost să-și primească prietenul? Poate se evita o nenorocire.

— De sigur a fost înpiedecat, i-am trimes o depeșe la Versailles, dacă nu primesc răspuns e că nu-i acolo. De nu, găsesc eŭ un alt martor. La revedere tată, la revedere doamnă.

— Ah! doamne cînd n'ai să mai zici Janneĭ doamnă.

— Nu pot să-i zic mamă, zise Francisc rîzînd.

— Bine înțeles zise Jeanne, rîzînd de asemenea.

— Aveți dreptate, sînt un prost.

— Ah! zise Jeanne, în vreme ce Francisc îi strîngea molatec degetele subțiri.

— Nu ești de loc parlamentar cu tine însuți.

(Va urma)

BURSA DE BUCURESCI

Cursul de la 17 Februarie 1897

5% Renta perpet.	104	Banca Agricolă	229
5% Renta am. 1881	100¼	Dacia-Romînia	458
5% R. a. 1892-1893	100	Naţionala	496
5% Imprumutul 94	97¼	Patria	115
6% » am.	87½	Societatea de const.	196
5% Oblig. rurale	102½	**SCHIMB**	
Pensiuni	297	Londra	25.36½.33½
6% Oraş. com. Buc.	96½	Paris	100.70..5
6% Idem 1890	97/..	Viena	2 11½
5% Foncier rural	93	Berlin	124.20.10
6% » urb. B.	89	Belgia	100.
5% » »	—	Scont B. N.	5
5½ Idem Iaşi	85	Avans »	6
6% Societ. Basalt	—	» C. Dep.	5½
Banca Naţională	1840		

MASURI INTELEPTE

Acum, cînd din minut în minut ne aşteptăm la izbucnirea violentă a unuĭ războĭ în care şi România să aibă un rol, e de datoria noastră să ne gîndim serios la îndreptarea relelor carĭ există în ţara noastră, la luarea de măsurĭ, carĭ să aibă darul de a potoli nemulţumirile ce ar exista.

* * *

Ştiut este că Ruşiĭ nu scapă nicĭ o ocazie de a provoca nemulţumirĭ în România, pentru ca în urmă să aibă motiv de a interveni pentru... restabilirea ordineĭ.

Eĭ bine, acum cînd războiul amenință întreaga Europă, Rusia ne amenință prin organul oficial al vasalilor săĭ de la Sofia, *Mir*, în chestia Dobrogeană. Nu trebue să uităm răspîndirea în mod gratuit a ziaruluĭ intereselor franco-ruse, *Le Nord*, tuturor politicianilor din ţara noastră; despre conţinutul ziaruluĭ în chestie şi a suplimentuluĭ săŭ, cetitoriĭ noştri aŭ cunoştinţă dintr'unul din numerile trecute.

Dacă Rusia nu se sfieşte de a face propagandă ruso-filă în oraşe şi maĭ cu seamă în Bucureştĭ, la sate iconariĭ şi jugănariĭ trebue să fie a-tot-puternicĭ.

Credem că guvernul ar proceda cît se poate de cuminţeşte, dacă ar lua toate măsurile contra propagandeĭ moscovite.

* * *

Una din măsurile cele maĭ importante, ar fi darea imediată de drepturĭ politice locuitorilor din Dobrogea, întocmaĭ ca celor din România liberă, adică egalizarea lor politică. Insă... dacă se dă drepturĭ politice Dobrogenilor sub actuala lege electorală, streiniĭ în general, şi bulgariĭ în special, vor fi stăpîniĭ Dobrogeĭ, — şi aceasta, nicĭ vorbă nu maĭ încape, nu ne convine.

Atuncĭ, Votul universal ne scoate din încurcătură.

* * *

Dacă s'ar da votul universal pentru *toţĭ* locuitoriĭ acesteĭ ţărĭ, s'ar rezolvi şi greaua şi mult discutată *chestie evreească*, şi s'ar face ca şi evreiĭ să lupte, într'un prealabil războiŭ, maĭ cu drag pentru patria care le dă dreptul nu numaĭ de a o susţine prin dărĭ şi chiar cu viaţa ci şi de a'şĭ spune cuvîntul în conducererea eĭ.

* * *

Am crezut necesar să reamintim aceste lucrurĭ în această ocaziune. Dacă remediile propuse de noĭ s'ar pune în practică, am putea merge cu fruntea sus în orĭ-ce războiŭ.

Guvernul e dator să se gîndească serios la măsurĭ, cît maĭ e timp. Social democraţia romînă, după cum s'a maĭ zis deja, va şti să'şĭ facă datoria în caz de războiŭ.

Iorgu Ionescu.

INTRUNIRILE NOASTRE

INTRUNIREA LACATUŞILOR

Duminecă, la orele 2 p. m., a avut loc întrunirea lăcătuşilor în Clubul Muncitorilor.

Şedinţa se deschide sub prezidenţia prietenuluĭ *Tohasi Bela*. La ordinea zileĭ: alegerea comitetuluĭ.

Se procedează la alegere şi se aleg 10 membri. Preşedintele declară societatea definitiv instituită şi roagă pe membriĭ să lucreze pentru prosperarea eĭ.

Prietenul *Clarnet* luînd cuvîntul, spune că a fost uşor membrilor să ridice mîinele şi să pue o sarcină aşa de grea pe umeriĭ celor aleşĭ, dar nu tot aşa de uşor le este celor aleşĭ. O muncă grea şi cinstită li se impune de aci înainte şi de toate acestea îşĭ dă seamă noul comitet. El asigură pe membriĭ că vor lucra cu cea din urmă energie pentru realizarea idealuluĭ frumos pe care şi l'a propus să-l realizeze şi în care aŭ deplină încredere. Roagă pe membriĭ să dea tot sprijinul lor nouluĭ comitet, pentru realizarea scopuluĭ lor frumos. Sfîrşeşte cu credinţa, că membriĭ, plecînd de aci, se vor duce să răspîndească îmbucurătoarea ştire, ***unirea lucrătorilor lăcătuşi într'o breaslă puternică***.

Se convoacă apoĭ noul comitet pentru Lunĭ seara, la orele 6.

Şedinţa se ridică la orele 4.

Societatea a hotărît să ţie şedinţă în fie-care Duminecă, la orele 2 p. m.

Lăcătuş.

ULTIME INFORMATIUNI

RASBOIUL GRECO-TURC

Guvernul grec a însărcinat pe ambasadoriĭ săĭ ca să dezmintă toate ştirele, după carĭ, regele George ar avea intenţiunea să abdice.

* * *

Se zvoneşte că Grecia ar fi întrebat guvernul francez dacă Europa ar primi ca Creta să fie administrată de Grecia sub un control european. Guvernul francez a răspuns în mod evasiv.

* * *

Regele Grecieĭ a făcut următoarea declaraţiune uneĭ persoane foarte sus situate: «Mi-e indiferent — a zis regele — ce va urma de acum înnainte; un lucru e sigur că Creta aparţine Grecieĭ». Iar despre Delianys se zice că s'ar fi exprimat: «Doresc ca amiciĭ meĭ să nu hezite, de oare ce sîntem abia la începutul lupteĭ.

* * *

La ora hotărîtă pentru ca ambasadoriĭ din Atena să se întrunească la ambasada franceză, singur ambasadorul Anglieĭ a lipsit, de oare ce s'a dus la palat.

* * *

Cu toate că în principiŭ puterile se înţeleg, rezolvarea cestiuneĭ se tărăgănează, fiind că există încă divergenţe însemnate de opiniĭ, asupra detaliilor reformelor ce trebuesc introduse în Creta, precum şi asupra ordineĭ ce trebuie urmată în procedarea contra Grecieĭ.

* * *

In consiliul de miniştrĭ de la 11 c. lunĭ, Sultanul a declarat: «Inşelaţĭ de toţĭ, sîntem reduşĭ la propriile noastre forţe. Luaţĭ 12 milioane de funzĭ, averea mea. Cît-va trebui maĭ mult, va fi».

UN SCANDALAGIU CAZON IN ISACCIA

Locotenentul de marină, Pantazi, care s'a pripăşit prin Isaccia, a devenit o adevărată spaimă pentru acest tîrguşor. Joĭ pe la orele 5 şi jumătate, întîlnind pe stradă pe d. Gerogescu, institutor, nicĭ una nicĭ două, sare asupra sa şi-l pălmueşte. D. Georgescu îĭ croeşte cîte-va cu bastonul şi izbuteşte a-l pune pe fugă. Poliţaiul Buteanu, care trecea pe acolo, sări în ajutorul locotenentuluĭ, apucînd pe d. Georgescu pe la spate, iar cazonul Pantazi puse soldatul de ordonanţă să bată cu cea maĭ mare cruzime pe institutor.

Aceasta nu-ĭ singura brutalitate. Acum o lună, locotenentul fiind turmentat, a intrat în farmacia d-luĭ Tufescu, şi l'a luat la palme. Altă-dată a bătut pînă la sînge pe birtaşul Loverdi Gheorghe.

Atragem atenţiunea d-lor miniştri de războiŭ şi de interne asupra acestuĭ scandalagiŭ.

STAREA DOBROGIEI

In urma uneĭ interpelărĭ adresată în Cameră de către d. N. Fleva privitor la administraţia din judeţul Constanţa, prefectul Chintescu a întreprins o adevărată goană în contra celor carĭ aŭ furnizat deslaşirĭ d-luĭ N. Fleva.

O telegramă sosită erĭ din Constanţa d-luĭ Fleva şi semnată de d-niĭ Luca Niculescu, Radu Nestor şi Al. Tudor anunţă că prefectul Quintescu a pus pe un nepot al săŭ să spargă un dulap al archiveĭ primărieĭ din Mangalia de unde a sustras acte din nişte dosare cerute de d. Fleva.

Iată în ce mod se face lumină asupra situaţieĭ din Dobrogea.

D. ministru de interne are cuvîntul.

Un prieten sosit azĭ dimineaţă, ne afirmă că în Iaşĭ sînt o mulţime de spionĭ ruşĭ. In alte oraşe din susul Moldoveĭ de asemenea spioniĭ ruşĭ sînt în foarte mare număr.

D. Fleva a părăsit astăzĭ capitala ducîndu-se la Viena. De aci d. Fleva se va duce la Berna, unde va lua parte la conferinţa internaţională pentru pace.

D. Fleva a încredinţat direcţia Clubuluĭ liberal-democrat *d-luĭ G. T. Grigorescu, direcţia agitaţieĭ parlamentare d-luĭ G. A. Scorţescu, energicul deputat din Iaşĭ, iar direcţia ziaruluĭ* Dreptatea *d-luĭ Anton C. Bacalbaşa.*

Azĭ noapte s'a declarat un incendiŭ în strada Icoaneĭ unde a ars un grajd şi doĭ caĭ.

Flacările eraŭ să se întindă şi asupra clădirilor vecine însă pompieriĭ aŭ reuşit să localizeze incendiul.

Ni se telegrafiază din Atena că miniştriĭ puterilor întrunițĭ la legaţiunea englezească, aŭ hotărît textul noteĭ ce se va remite guvernuluĭ grecesc.

Prin această notă, Grecia e invitată să-şĭ recheme trupele şi flota din Creta, de oare-ce **puterile aŭ hotărît să garanteze autonomia Creteĭ, pe baza complecteĭ egalităţĭ de drepturĭ între creştinĭ şi musulmanĭ.**

Totuşi, termenul în care Grecia este somată să-şĭ recheme trupele nu s'a fixat încă, de oare-ce în această privinţă instrucţiunile miniştrilor nu sînt de acord.

Din Canea ni se telegrafiază că cu toată blocarea foarte severă, 300 de voluntarĭ aŭ putut totuşĭ debarca pe coasta sud-estică a insuleĭ Creta.

Prieteniĭ noştri I. Nădejde, şi V. G. Morţun aŭ primit din partea Societăţeĭ funcţionarilor comercialĭ următoarea telegramă:

Funcţionariĭ comercialĭ, întrunițĭ în Adunare generală, vă exprimă, călduroasele lor mulţumirĭ pentru sprijinul ce le a-ţĭ dat în cestiunea Repaosuluĭ Duminical.

G. Borneanu, M. Fain.

Toţĭ membriĭ comitetuluĭ de organizare a seratelor dansante şi literaro-artistice, sînt rugaţĭ a se întruni Marţĭ seara, la orele 8, în cancelaria Clubuluĭ muncitorilor.

La ordinea zileĭ vor fi:

a) Darea de seamă a celor două serate;
b) Comanda materialuluĭ tipografieĭ;
c) Diverse.

Ministrul instrucţieĭ publice, în urma deselor intervenţiunĭ din partea Oculteĭ, a casat concursul de economie politică pentru catedra universitară din Bucureştĭ, ţinut la Iaşĭ, *pe motiv că chestionarul concursuluĭ n'a fost complect.*

Se ştie că la acest concurs reuşise d. Mişu Seulescu, cu nota 9,35, contra d-luĭ Nicu Xenopolu.

D. Mirzescu, ca să împiedece pe d. Seulescu, suplinitorul numiteĭ catedre, de a-şĭ maĭ continua prelegerile, a suprimat cursul respectiv pînă la 1 Octombrie viitor....

Curtea de Apel din Iaşĭ a fixat pentru ziua de 12 Martie judecarea procesuluĭ luĭ Ţalianu, fostul zbir al Bacăuluĭ.

PREGATIRI DE RAZBOI IN IASI

Vagoane militare. — Trăsurile sanitare. D. general Iarca la Bucureştĭ. — Amănunte.

Sîmbătă seara cu trenul accelerat de 8 şi 50 m. d. General Iarca comandantul corpuluĭ 4 de armată a plecat la Bucureştĭ chemat prin ordin telegrafic de către ministrul de războĭ.

Eată textual telegrama ministruluĭ de războĭ adresată d-luĭ general Iarca.

«Rog chiar azĭ veniţĭ la Bucureştĭ, în interese grave de serviciŭ.

Ministru general Berendeĭ

* * *

Asemenea un ordin telegrafic tot al ministruluĭ de războĭ, adresat şefuluĭ serviciuluĭ sanitar din Iaşi, cere ca de urgenţă să se trimeată la Bucureştĭ toate trăsurile sanitare.

Erĭ imediat după primirea aceluĭ ordin s'a trimes la Bucureştĭ 16 trăsurĭ sanitare cîte se aflaŭ la spitalul sanitar, azĭ şi mîine se vor expedea asemenea şi celelalte trăsurĭ sanitare de la reşedinţele diviziilor din Roman şi Botoşanĭ.

* * *

Tot erĭ, direcţia generală a C. F. R. a cerut şefuluĭ staţieĭ din Iaşĭ a expedia urgent la Bucureştĭ toate vagoanele militare aflate în Iaşĭ.

Aseară un tren special a plecat la Bucureştĭ cu 36 vagoane militare.

Azĭ şi mîine se vor trimete şi restul celor-l-alte vagoane care încă sînt ocupate cu mărfurĭ.

Reprezentaţia ce trebuia să se dea Marţĭ, 18 Februarie, la Teatrul Naţional în beneficiul d-luĭ C. Nottara, se amînă pe Sîmbătă 1 Martie. Se va juca tot *Strigoiĭ*, de Ibsen şi *Fiorĭ de iubire*.

Biletele cu No. 73, sînt valabile la acea reprezentaţiune.

Viitorul radicalizmuluĭ!...

Citim în *Evenimentul*:

O curioasă dar în acelaşĭ timp senzaţională ştire ne vine din Bucureştĭ.

In urma unor consfătuirĭ între d. Lascar Catargiu, şeful conservatorilor şi d. Gh. Panu, şeful radicalilor, acest din urmă ar fi convenit ca radicaliĭ să fuzioneze cu conservatoriĭ în aşa mod, ca să nu maĭ păstreze o individualitate aparte ca pînă astă-zĭ.

In acest scop d. G. Panu să ceară pur şi simplu înscrierea în clubul conservator din Bucureştĭ, iar radicaliĭ din Iaşĭ să facă în corpore acelaşĭ lucru, înscriindu-se în clubul conservator din localitate.

Pentru moment înregistrăm ştirea sub toată rezerva, vom reveni însă mîine cu amănunte despre cele petrecute în întrunirea clubuluĭ radical de Sîmbătă seara, întrunire convocată, după cum ni se asigură, pentru a se comunica membrilor hotărîrea de maĭ sus.

Inundaţiile în ţară

Din cauza schimbăreĭ brusce de temperatură din ultimele zile, zăpada de pe înălţimĭ topindu-se cu o mare repeziciune, ameninţă să producă multe stricăciunĭ prin întreruperea comunicaţiunilor şi inundarea satelor. Deja ni se telegrafiază din diferite părţĭ primele neajunsurĭ cauzate de prea repedea topire a zăpezeĭ.

Aşa, locuinţele din jurul găreĭ Paşcanĭ sînt împresurate cu apă şi orĭ-ce comunicaţie cu gara Paşcanĭ întreruptă.

Apa Oltuluĭ se umflă din ce în ce, devenind furioasă şi ameninţătoare.

Apa Prutuluĭ a întrecut în creşterea eĭ malul şi a început a se revărsa. Digurile aŭ fost rupte de furia năvălitoare a apeĭ şi satul Scopoşenĭ prins de apă. Asemenea sînt coprinse de apă şi ameninţate cu complectă inundaţie comunele Bucureştĭ şi Grozeştĭ din judeţul Fălciŭ.

Apa, în comunele inundate a atins înălţimea de un metru şi jumătate.

Sloĭ marĭ de ghiaţă, duşĭ de apă, aŭ înconjurat cătunele Ghermăneştĭ şi Calcea.

Pericolul e decĭ foarte mare şi administraţia trebuie să desfăşoare o activitate enormă, pentru a preveni pe cît se poate răul.

* * *

In ultimul moment aflăm că graţie măsurilor luate de administraţie, comunicaţia cu Paşcaniĭ a putut fi perfect restabilită.

CAMERA

Şedinţa de la 18 Februarie 1897

Şedinţa se deschide la ora 1.50 m. sub preşidenţia d-luĭ Geani, preşedinte.

Prezenţĭ 108 domnĭ deputaţĭ.

La ordinea zileĭ e proiectul de lege pentru înfiinţarea caseĭ rurale.

D-niĭ miniştriĭ de interne, justiţie, finanţe şi războiŭ, depun maĭ multe proecte de legĭ pentru credite.

D. *Enăchescu* interpelează pe d. ministru de justiţie dacă are cunoştinţă despre modul de susţinerea acuzăreĭ de către procurorul general, înaintea curţeĭ cu jurĭ de ilfov, în afacerea Fischer.

ULTIMA ORA

— Prin fir telegrafic —

Atena, 18 Febr.

Turciĭ aŭ fost înconjuraţĭ de insurgenţĭ şi puşĭ în imposibilitate de a lupta la Cadanos.

Conducătoriĭ trupelor turceştĭ aŭ trebuit să se adreseze coloneluluĭ Vasos, cerînd intervenţia şi prin aceasta aŭ făcut prima recunoaştere a preponderenţeĭ putereĭ greceştĭ.

Constantinopole, 16 Februarie

Ambasadoriĭ aŭ terminat redactarea noteĭ puterilor cătră Turcia şi Grecia şi aŭ expediat textul spre aprobare puterilor respective.

Atena 18 Februarie

Dese încăerărĭ aŭ loc în lăuntrul Creteĭ între insurgenţĭ şi trupe turceştĭ.

CLUBURI SI SOCIETAŢI

Convocare

Toţĭ rezerviştiĭ evreĭ membriĭ aĭ societăţiĭ «Drepturile» cu sediul la clubul Muncitorilor, sînt rugaţĭ să se întrunească în seara de Mercurĭ 19 Februarie, la sediul societăţeĭ, fiind la ordinea zileĭ maĭ multe chestiunĭ importante.

Comitetul.

BIBLIOTECA SOCIAL-DEMOCRATA

Din *Biblioteca social-democrată a ziaruluĭ* «Lumea Nouă», aŭ apărut pînă acum următoarele broşurĭ, pe carĭ le recomandăm propagandiştilor, muncitorilor şi tuturor celor ce vor să cunoască principiile şi cererile socialiste:

Legea minelor şi socialiştiĭ, de De la Olt 10 banĭ. Tactica social democraţieĭ, de Fr. Engels, cu o prefaţă de I. Nădejde. 10 banĭ. Economia politică partea I-ia, de I. Nădejde (sub presă) 10 banĭ. Dezrobirea muncitorilor (epuizat) 5 banĭ. Al IV răspuns la Mesagiŭ, cu un amendament pentru Votul Universal, de V. G. Morţun, 10 banĭ. Statul viitor şi social-democraţia. 10 banĭ. Ce este şi ce vrea socialismul după I. Stern, de Craioveanu, 10 banĭ. Carte de cetire socialistă, cu o prefaţă de C. Păcuraru 20 banĭ. Al III-lea congres al social-democraţieĭ romîne 10 banĭ.

Afară de acestea aŭ maĭ apărut în *Biblioteca social-democrată* următoarele broşurĭ pe carĭ le recomandăm iarăşĭ cititorilor noştri:

Manifestul socialist trad. de I. Nădejde 20 banĭ. Almanahul social-democrat pe 1894 25 banĭ. Chestia socială de De Amicis, 10 banĭ. Intîiul răspuns la Mesagiu, de V. G. Morţun 10 banĭ. Al doilea răspuns la Mesagiu V. G. Morţun 10 banĭ. Al treilea răspuns la Mesagiŭ de V. G. Morţun, 10 banĭ. Repausul de Duminică de V. G. Morţun 5 banĭ. Dare de seamă despre dezbaterile congresuluĭ II al social-democraţieĭ romîne 5 banĭ. Chestia evreească de V. G. Morţun, 10 banĭ. Programul electoral de Al. Radovici, 10 banĭ. Dotaţia prinţuluĭ Ferdinand de V. G. Morţun, 5 banĭ. Rev. socială an. I plus 5 numere din an. II, 6 leĭ. Sînt femeile inferioare bărbaţilor? de Sofia Nădejd, 50 banĭ.

Toate aceste afară de cele epuizate sînt de vînzare la redacţia ziaruluĭ *Lumea Nouă*. Broşurile se află de vînzare şi la toate cluburile şi asociaţiile social-democrate din ţară, cum şi la librăriile maĭ principale. Pentru orĭ-ce comandă, a se adresa la redacţia ziaruluĭ *Lumea Nouă*.

Afară de acestea se maĭ află de vînzare la redacţia ziaruluĭ nostru:

Nuvele de Sofia Nădejde, 1 leŭ. Fie care la rîndul săŭ, de Sofia Nădejde, 2 leĭ. Pascal Fargeau dramă într'un act trad. de V. G. Morţun 20 banĭ. Deputatul pălmuit comedie localizată de V. G. Morţun 20 banĭ. Scrierĭ literare de Raiculescu-Rion, 1 leŭ. Colecţiĭ din Contemporanul

TEODOR IONESCU

FRIZER

17. — STR. CARAGHEORGHEVICI. — 17

Angajînd lucrătorii cel mai specialişti în această artă, pune la dispoziţia onor. public

VECHIUL SI CUNOSCUTUL SĂU SALON

pentru

RAS, TUNS SI FRIZAT

PREŢURI CONVENABILE

A sosit un noŭ transport din *parfumeriile* cele mai fine.

Se fac abonamente à la carte şi fără carte.

NEGRITINA pentru colit părul ori-ce coloare. — Garantie 2 luni.

ÎI E RUSINE

fiind că obraz^-i de altminterĭ drăgălaş, este desfigurat prin nişte necurăţenii ale peliţei şi sărmana n'a putut afla de cit abia acum cit de repede s'ar fi putut debarasa de ele cu

Pomada de obraz de Lugoş a farmacistului Vertès

care pomadă se bucură de un renume şi de o favoare universală, ca cel mai sigur remediŭ pentru înlăturarea grabnică si radicală a pistruelor, petelor, bureţilor şi cojilor şi în genere a tuturor *impurităţilor de pe pielea obrazului.*

1 borcan 3 lei si 6 lei

şi o barbă minunat de frumó să se capătă în modul cel mai repede şi mai sigur prin

Pomada regeneràtoare a doctorului Heuffel

Această pomadă neîntrecută e cu desăvîrşire nevătămătoare pentru pele şi prin întrebuinţarea ei chiar flăcăi tineri de tot capătă o barbă frumoasa şi elegantă şi nişte mustăţi admirabile.

1 borcan 3 si 6 lei

DEPOUL GENERAL DROGUERIA BRUSS, Bucureşti, Bulev. Elisabeta

Cea mai bună calitate existentă de

COKS

DE UZINA DE GAZ

vi se furnizează la domiciliŭ, în saci, per tona de 1000 kgr. greutatea garantată

LEI 45

Dacă vă adresaţi printr'o carte postală saŭ personal casei

A. GOLDŞTEIN

9, Strada Decebal, 9.

Bucureşti. Telefon No. 66.

Tot acolo se află depozit de cox mărunt pentru sobe *Parigine* şi Belgiane, *coc de fonderie, cocs de ferărie, carbuni* din minele englezeşti de *Cardiff, antracit englezesc*, prima calitate pentru sobe *Helios, Briquette* etc. Expediţiuni *en gros* şi *en detail* de la *Bucureşti Constanţa* şi *Brăila* la ori ce staţiune a căilor ferate.

La administraţia acestui ziar precum şi la Tipografia Nouă, se află de vînzare hîrtie maculatură.

Nici strada, nici ferestrele mari nu folosesc şi nu daŭ avantagiile clienţilor şi

MARFA BUNA ELEGANTA ŞI EFTINA

Vă rugăm dar de a vă convinge într'adevăr de principiŭ: Bun, frumos şi eftin, venind la magazinul la

LAMPA ELEGANTA

DIN

CALEA MOŞILOR 35, colţ cu str. DECEBAL 22

Unde veţi gasi un bogat asortiment de

Lămpi, Porţelanuri, Cristaluri, Argintărie, Tacîmuri de masă, Service elegante de masă, lavoir de dulceaţă, de liquer în bronz, Paturi de fer, Scaune, Cărucioare de copii, Sobe, Closete, Chivete şi ori-ce objecte de lux şi menagiŭ.

Toate cu preţuri avantagioase, serviciul prompt şi conştiincios.

Tot de odată vă atragem atenţiunea asupra filialeĭ noastre din Calea Griviţei 113.

C. N. DIMITRIU & I. STEINHART

Strada Decebal No. 22 şi Calea Moşilor 35

Filiala Calea Griviţei 119. — Atelier str. Decebal 6

DOCTORUL D. LEBEL

MALADII INTERNE ŞI DE COPII

59 No.—CALEA MOŞILOR—No. 59

(Casa D-rului Capşa)

Consultaţiuni de la 1 pînă la 3 p. m.)

—PENTRU SĂRACI GRATIS.—

D-RUL ARMINIU MARCEL

BOALE INTERNE

Consultaţiuni de la 2—4

No. 65. Strada Lipscani No. 65

vis-à-vis de magazinul

„LA PAPAGAL"

CONSERVE AMIEUX

MAZERE	A MIEUX
FASOLE VERDE	A MIEUX
CIUPERCI	A MIEUX
SPARANGHEL	A MIEUX

De vînzare în toate magazinele de Coloniale şi Delicatese din Capitală şi din provincie.

„PATRIA"

SOCIETATE ROMANA DE ASIGURARE ŞI DE REASIGURARE

Capital social vărsat lei 1.000.000

Sediul Societăţei: **BUCUREŞTI** Strada Smârdan, 15

BRANŞA ASIGURARILOR ASUPRA VIEŢEI

«PATRIA» primeşte asigurări pentru *caz de moarte şi de viaţă, asigurări mixte, asigurări de zestre cu scutire de plata premiilor în caz de moarte a părintelui, asigurări mutuale de supra-vieţuire cu capital garantat şi cu 85% din beneficii.*

BRANSA ASIGURĂRILOR CONTRA ACCIDENTELOR

«PATRIA» asigură contra urmărilor unuĭ accident cu despăgubire pentru *caz de moarte, invaliditate permanentă saŭ trecătoare (indemnizare zilnică)*, de asemenea primeşte:

Asigurarea colectivă a lucrătorilor din stabilimente industriale

Prospecte şi tarife se trimet la cerere gratis şi franco.

Societatea este reprezintată prin agenţi în localităţile mai însemnate din ţară. **DIRECŢIUNEA.**

SALON DE FRIZERIE

I. POPESCU

No. 13. — STRADA CÂMPINEANU. — No. 13

(Lîngă Tipografia Nouă)

Recomand onor. public salonul meŭ de frizerie

RAS, TUNS SI FRIZAT

Unde vor găsi un serviciŭ prompt şi de o acurateţă fină. — Rog pe onor. public a mă încuraja cu vizitele D-lor, după cum m'aŭ încuragiat şi pînă acum, avînd lucrători din Germania.

ABONAMENTE A LA CARTE ŞI CU LUNA

Preţurile foarte moderate

Ich bitte sie mich zu beeheren.

Cu stimă **I. POPESCU.**

MARELE

HOTEL PATRIA

Situat în centrul capitalei

No. 12.—STRADA PATRIA—No. 12

Avînd peste 50 camere spaţioase, luminoase, zugrăvite şi aranjate, cu mobilier noŭ. Stă la dispoziţia onor. Domni voiajori, cu preţul de 1 leŭ 50 în sus.

Odăi mari pentru familii şi societăţi cu preţuri avantagioase.

M. Steiner & D. Rosenberg.

Antreprenori

AVIS

La librăria Carol Müller (Calea Victoriei No. 53) se primesc abonamente pentru *Tribuna* din Sibiu.

Preţul abonamentului este: Pe un an 40 lei, pe şasse luni 20 lei, pe trei luni 10 lei.

ANUNCIU

Avem onoare a face cunoscut onor. Public că pe lîngă hîrtia de ţigară: **Dorobanţul** şi **Les dernières Cartouches**, punem în vînzare hîrtia de ţigară

ZOUAVUL

care reprezintă un episod din rezboiul franco-german şi

MIZPAH

care reprezintă o mumie egipteană

Onor public fumător, cunoaşte superioritatea şi fineţa noastră **Dorobanţul Les dernières Cartouches** aşa că avem tot dreptul a crede că şi hîrtia de ţigară: **Zouavul** şi **Mizpah** vor găsi aceiaşi favoare pe lîngă publicul consumator ca şi **Dorobanţul** şi **Les dernières Cartouches.**

Toate somităţile ştiinţifice din ţară şi străinătate aŭ recunoscut că hîrtia de ţigară **Dorobanţul, Les dernières Cartouches, Zouavul** şi **Mizpah** din fabricaţiunea noastră din Paris este cea mai uşoară şi mai fină hîrtie de ţigară.

Şi acest lucru a fost pe deplin confirmat de către publicul fumător, căci cu toată concurenţa deloială, cu toate imitaţiile şi contra-facerile unor oameni fără scrupule, clientela noastră merge zilnic crescîndă, graţie excelentei calităţi a hîrtiei noastre de ţigară: **Dorobanţul, Les dernières Cartouches, Zouavul Mizpah.**

DEPOZITUL GENERAL PENTRU ROMÎNIA ESTE IN IAŞI

FRAŢII BRAUNSTEIN.

COMPAGNIE DE COCS

6, STRADA IZVOR, 6

Pentru înlesnirea publicului am aprovisionat Depositul nostru din strada Isvor, 6 cu

COACS

Prima calitate, care oferim atît vecheĭ noastre clientele cît şi onor. publicului cu

46 LEI 46

TONA IN SACI DUS LA DOMICILIU

Tot odată se află în deposit: COACS MARUNT anume pentru sobe parigine şi belgiene. CĂRBUNI CARDIFF I-a calitatate.

ANTRACIT ENGLEZESC

prima qualitate pentru sobe Helios şi Sirius. Comenzile trimise prin poştă se efectuiază imediat în aceiaşi zi

Expediţiune de **COACS** şi **CARBUNI** în vagoane complecte din porturile Romîne la ori-ce staţiune de căi ferate din ţară.

Adresaţi-vă la

COMPAGNIE DE COACS

Strada Izvor, 6. Bucureşti.

VISITAŢI

BAILE MITRACHEWSKY

No. 6, Strada Poliţiei. No. 6

Serviciŭ curat. — Preţuri foarte moderate

DEVISA STABILIMENTULUI: ACURATEŢA şi PROMPTITUDINE

„TIPOGRAFIA NOUA"

DEVISA STABILIMENTULUI: ACURATEŢA şi PROMPTITUDINE

GRIGORE PANAITESCU

BUCUREŞTI. — STRADA CAMPINEANU, No. 13. — BUCUREŞTI

ACEST ATELIER ESTE ASORTAT
CU
LITERELE CELE MAI MODERNE
DIN
FONDERIA DEBERNY
EFECTUIAZA TOT FELUL
DE
LUCRARI ATINGATOARE
DE
ACEASTA BRANSA

CARŢI DIDACTICE
TEZE
REVISTE LITERARE
ŞI
ŞTIINŢIFICE
CONDICI ŞI REGISTRE
INVITAŢII PENTRU NUNTA
BOTEZ
ŞI DE ÎNMORMÂNTARE

BORDEROURI
CĂRŢI DE VISITA
ŞI DE
ADRESA
JURNALE QUOTIDIANE
HEBDOMADARE
ŞI LUNARE
IN
ORI-CE FORMAT SI LIMBA

LEGATORIE DE CARŢI Se efectuiază tot felul de lucrări de lux, precum: *registre, cărţi de bibliotecă, pasparturi* şi tot ce priveşte această branşă, cu cea mai mare acurateţă şi preţuri moderate.